

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
EUROSYSTEM

Analýza konvergenencie slovenskej ekonomiky 2018

Aktuálny vývoj reálnej konvergencie

Relatívna výkonnosť a produktivita Slovenska stagnuje a relatívna cenová hladina vzrástla. Pokračuje priaznivý vývoj ukazovateľov trhu práce. V hlavných ukazovateľoch sa udržiava sigma konvergencia.

	SK	Zmena SK	Priemer EÚ	Zmena EÚ	Sigma konvergencia	
					EÚ	EÚ bez IE
HDP na obyvateľa v PKS (% EÚ 28)	77	0,0	100	0,5	41,5 →←	38,8 →←
Relatívna cenová hladina (% EÚ 28)	69	1,1	100	1,1	25,7 →←	25,3 →←
Relatívna produktivita (% EÚ 28)	81	-0,5	100	0,4	30,2 →←	24,5 →←
Reálny HDP (rast v %)	3,2	0,1	2,5	0,5	1,6 ↔	1,4 ↔
Produktivita práce (rast v %)	1,2	0,3	0,8	0,1	1,5 ↔	1,4 ↔
Kompenzácie na zamestnanca (rast v %)	4,7	1,7	1,0	1,5	3,5 ↔	3,6 ↔
Jednotkové náklady práce (rast v %)	2,8	1,4	0,1	1,3	2,7 ↔	2,6 ↔
Miera nezamestnanosti (%)	8,1	-1,6	7,6	-1,0	4,0 →←	4,1 →←
Obchodná bilancia tovarov (% HDP)	1,7	-0,9	5,7	0,1	8,8 ↔	7,6 ↔
Bežný účet PB (% HDP)	-2,1	-0,6	2,6	0,4	4,5 ↔	4,4 ↔

Zdroj: Eurostat, vlastné výpočty.

Poznámka: Zelená farba znamená medziročné zlepšenie, červená zhoršenie sigma konvergencie v rámci EÚ. Nevážená medziročná zmena EÚ pre HDP na obyvateľa, relatívnu cenovú hladinu a relatívnu produktivitu (v p. b.), obchodnú bilanciu a bežný účet platobnej bilancie. Sigma konvergencia je meraná štandardnou odchýlkou jednotlivých indikátorov v krajinách EÚ. EÚ bez IE – EÚ 28 bez Írska.

Očakávané pokračovanie dobiehania vo výkonnosti, produktivite a raste relatívnej cenovej hladiny do roku 2020.

Reálna konvergencia	2018	2019	2020
HDP v PKS (% EÚ)	79 (80)	80 (81)	82
Porovnateľná cenová hladina (% EÚ)	69,7	70,0	70,3
Relatívna produktivita práce (% EÚ)	82 (83)	84 (84)	85

Zdroj: NBS, EK, MMF.

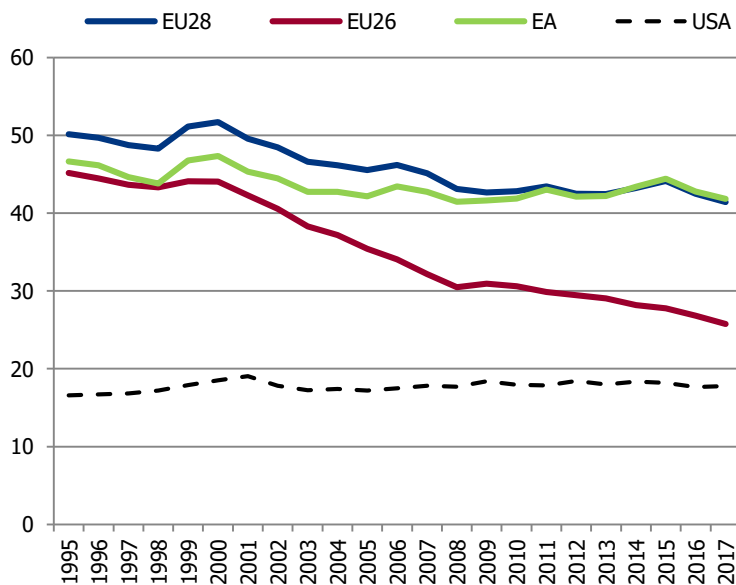
Poznámka: Predikcia Európskej Komisie v zátvorke. Odhad vývoja výkonnosti vychádza z očakávaného diferenciálu reálneho rastu v SR a v EÚ. Odhad vývoja relatívnej cenovej hladiny je založený na diferenciáli HICP a odhad vývoja relatívnej produktivity práce vychádza z očakávaného diferenciálu rastu produktivity práce. Očakávaný rast HDP, cien i produktivity na Slovensku je prevzatý zo Strednodobej predikcie NBS (2018). Očakávaný vývoj HDP, inflácie a produktivity v EÚ pre roky 2018 a 2019 pochádza z Jarnej prognózy EK (2018) a pre rok 2020 z výhľadu MMF (2018).

Sigma konvergencia

Homogénnejšia skupina krajín vykazuje vyššiu mieru sigma konvergenzie. Aj pri dlhodobej existencii v spoločnom hospodárskom priestore sa konvergencia môže na určitej úrovni zastaviť.

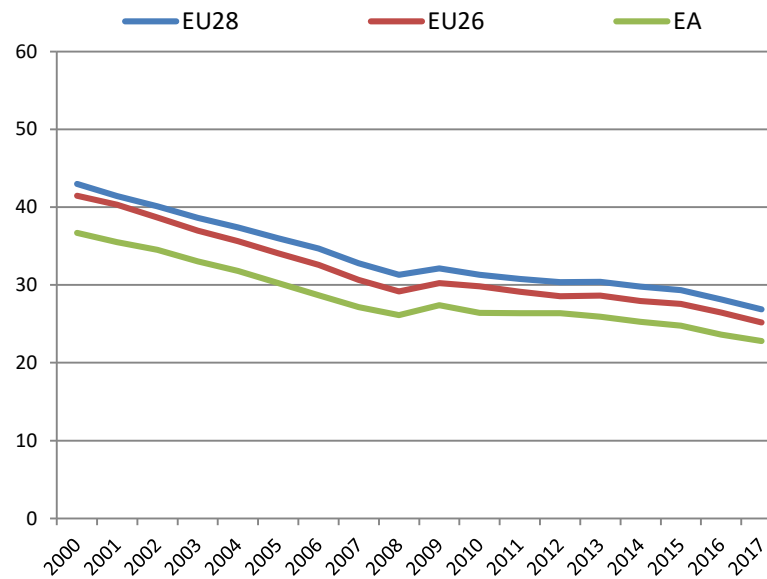
HDP na obyvateľa, sigma konvergencia (%)

Zdroj: Eurostat, BEA, vlastné výpočty.

Poznámka: sigma konvergencia meraná koeficientom variácie. USA bez Aljašky a Washingtonu, D.C.

Skutočná individuálna spotreba na obyvateľa, sigma konvergencia (%)

Zdroj: Eurostat, vlastné výpočty.

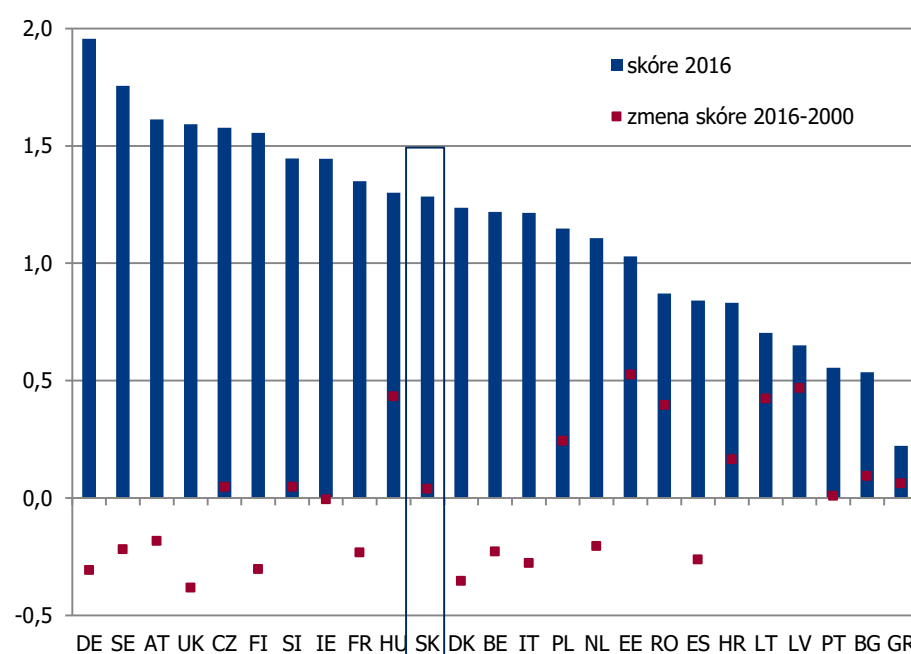
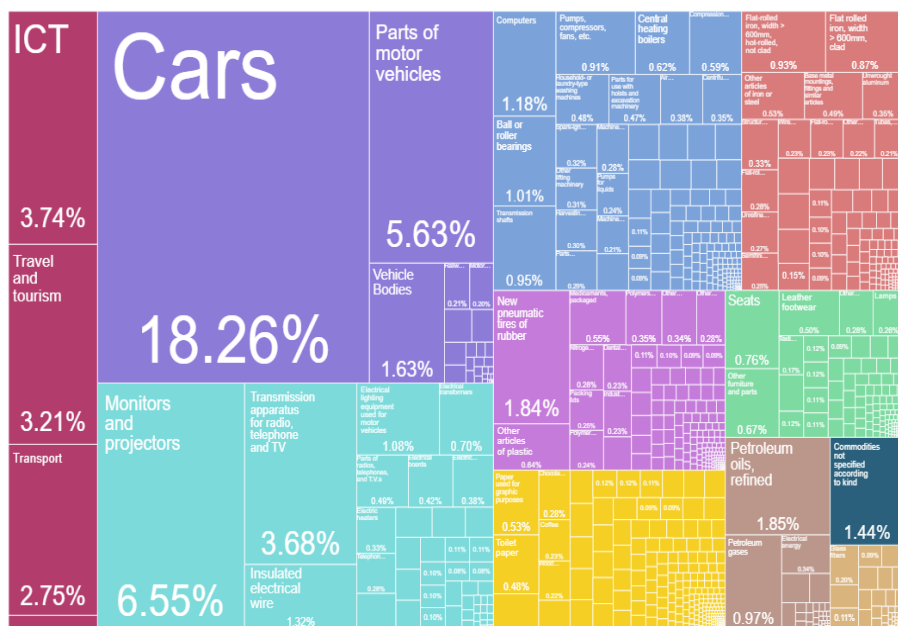
Poznámka: sigma konvergencia meraná koeficientom variácie.

Vývozná konkurencieschopnosť Slovenska

Vývoz Slovenska výrazne koncentrovaný, avšak do odvetví, ktoré sú úzko prepojené a vytvárajú predpoklady pre synergické efekty.

Odvetvová štruktúra vývozu zo Slovenska (2016) Index ekonomickej komplexnosti v krajinách EÚ

Zdroj: The Atlas of Economic Complexity.

Poznámka: údaje za Luxembursko, Cyprus a Maltu nie sú k dispozícii.

Kvalita podnikateľského prostredia

Medziročné zhoršenie relatívnej pozície v rebríčkoch konkurencieschopnosti a kvality podnikateľského prostredia.

Postavenie krajín V4 v rebríčkoch konkurencieschopnosti a kvality podnikateľského prostredia

Krajina	Doing Business				World Competitiveness Yearbook				Global Competitiveness Report			
	2018	Zmena (17/18)	Pozícia v EÚ	Pozícia vo V4	2018	Zmena (17/18)	Pozícia v EÚ	Pozícia vo V4	2018	Zmena (17/18)	Pozícia v EÚ	Pozícia vo V4
Slovensko	39.	-6	18.	3.	55.	-4	25.	4.	41.	-2	21.	3.
Česko	30.	-3	14.	2.	29.	-1	12.	1.	29.	0	13.	1.
Maďarsko	48.	-7	21.	4.	47.	+5	22.	3.	48.	0	24.	4.
Poľsko	27.	-3	11.	1.	34.	+4	16.	2.	37.	0	19.	2.
Počet krajín	190		28		63		27		140		28	

Zdroj: WB, IMD, WEF.

Poznámka: Zelenou farbou je znázornené medziročné zlepšenie a červenou farbou medziročné zhoršenie zohľadňujúce zmeny metodológie.

Plnenie nominálnych kritérií v eurozóne

Priaznivý stav plnenia maastrichtských kritérií, Slovensko by však v súčasnosti neplnilo inflačné kritérium.
 Pozitívny výhľad plnenia kritérií v roku 2019.

Krajina	Inflácia (%)			Saldo verejného rozpočtu (% HDP)			Dlh verejnej správy (% HDP)			Úroky (%)	Kurz
	Máj 2018	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019	Máj 2018	
Rakúsko	2,1	2,1	1,9	-0,8	-0,5	-0,2	78,3	74,8	71,7	0,7	euro
Belgicko	1,8	1,6	1,6	-0,9	-1,1	-1,3	103,4	101,5	100,2	0,7	euro
Cyprus	0,0	0,7	1,2	1,8	2,0	2,2	96,1	105,7	99,5	2,1	euro
Estónsko	3,6	2,9	2,5	-0,4	0,0	0,3	8,7	8,8	8,4	-	euro
Fínsko	0,8	1,4	1,7	-0,7	-0,7	-0,2	61,3	60,4	59,6	0,7	euro
Francúzsko	1,3	1,7	1,4	-2,7	-2,3	-2,8	98,5	96,4	96,0	0,8	euro
Nemecko	1,6	1,6	1,8	1,0	1,2	1,4	63,9	60,2	56,3	0,4	euro
Grécko	0,7	0,5	1,2	0,8	0,4	0,2	176,1	177,8	170,3	4,8	euro
Írsko	0,3	0,8	1,1	-0,2	-0,2	-0,2	68,4	65,6	63,2	0,8	euro
Taliansko	1,0	1,2	1,4	-2,4	-1,7	-1,7	131,2	130,7	129,7	2,0	euro
Lotyšsko	2,5	2,7	2,6	-0,6	-1,1	-1,2	40,0	37,0	37,3	0,8	euro
Litva	3,6	2,7	2,3	0,5	0,5	0,3	39,4	36,0	38,2	0,3	euro
Luxembursko	1,7	1,5	1,7	1,4	0,9	0,7	23,0	22,6	22,5	0,6	euro
Malta	1,3	1,6	1,8	3,5	1,1	1,3	50,9	47,1	43,4	1,3	euro
Holandsko	1,3	1,6	2,2	1,2	0,7	0,9	57,0	53,5	50,1	0,6	euro
Portugalsko	1,2	1,2	1,6	-3,0	-0,9	-0,6	124,8	122,5	119,5	2,2	euro
Slovensko	2,1	2,4	2,1	-0,8	-0,9	-0,3	50,9	49,0	46,6	0,8	euro
Slovinsko	1,5	1,9	2,0	0,1	0,5	0,4	74,1	69,3	65,1	1,0	euro
Španielsko	1,5	1,4	1,4	-3,1	-2,6	-1,9	98,1	97,6	95,9	1,5	euro
Referenčná hodnota	1,9	2,2	2,7	-3,0	-3,0	-3,0	60,0	60,0	60,0	3,2	±15 %

Zdroj: Eurostat, Európska komisia, MF SR, vlastné prepočty.

Poznámka: Zelenou farbu sú vyznačené hodnoty v súlade s plnením daného kritéria.

Plnenie nominálnych kritérií v ostatných krajinách EÚ

Všetky kritériá vrátane účasti v ERM II plní iba Dánsko, ktoré neplánuje zaviesť euro. Bulharsko a Chorvátsko deklarovali záujem zaviesť euro v strednodobom horizonte.

Krajina	Inflácia (%)			Saldo verejného rozpočtu (% HDP)			Dlh verejnej správy (% HDP)			Úroky (%)	Kurz ERM II
	Máj 2018	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019	Máj 2018	
Bulharsko	1,5	1,8	1,8	1,1	0,6	0,6	25,6	23,3	21,4	1,3	×
Chorvátsko	1,4	1,4	1,5	0,9	0,7	0,8	77,5	73,7	69,7	2,5	×
Česká republika	2,2	2,1	1,8	1,5	1,4	0,8	34,7	32,7	31,8	1,4	×
Dánsko	1,0	0,8	1,4	1,1	-0,1	0,0	36,1	33,6	32,3	0,6	✓
Maďarsko	2,3	2,3	3,0	-2,2	-2,4	-2,1	73,3	73,3	71,0	2,6	×
Poľsko	1,3	1,3	2,5	-1,4	-1,4	-1,4	50,6	49,6	49,1	3,3	×
Rumunsko	2,6	4,2	3,4	-2,9	-3,4	-3,8	35,1	35,3	36,4	4,2	×
Švédsko	1,9	1,9	1,7	1,6	0,8	0,9	40,8	38,0	35,5	0,7	×
Spojené kráľovstvo	2,8	2,5	1,9	-1,8	-1,9	-1,6	87,4	86,3	85,3	1,3	×
Referenčná hodnota	1,9	2,2	2,7	-3,0	-3,0	-3,0	60,0	60,0	60,0	3,2	±15 %

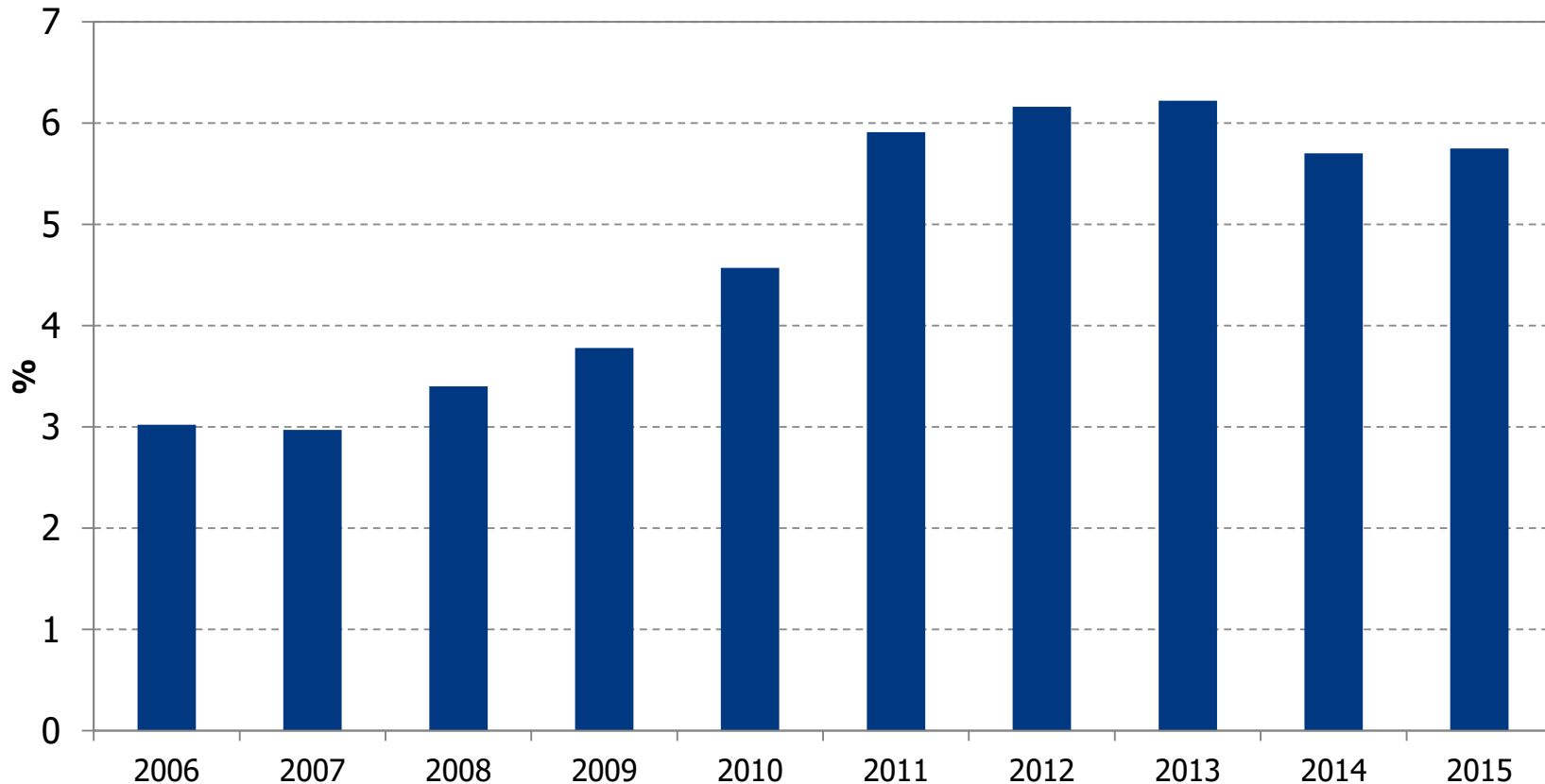
Zdroj: Eurostat, Európska komisia, vlastné prepočty.

Poznámka: Zelenou farbu sú vyznačené hodnoty v súlade s plnením daného kritéria. Podmienkou plnenia kurzového kritéria je účasť v ERM II s volatilitou kurzu v stanovenom rozmedzí.

Podiel neefektívnych (zombie) firiem

Podobne ako v iných krajinách EÚ, aj na Slovensku máme v súčasnosti výrazne vyšší podiel neefektívnych podnikov ako pred krízou.

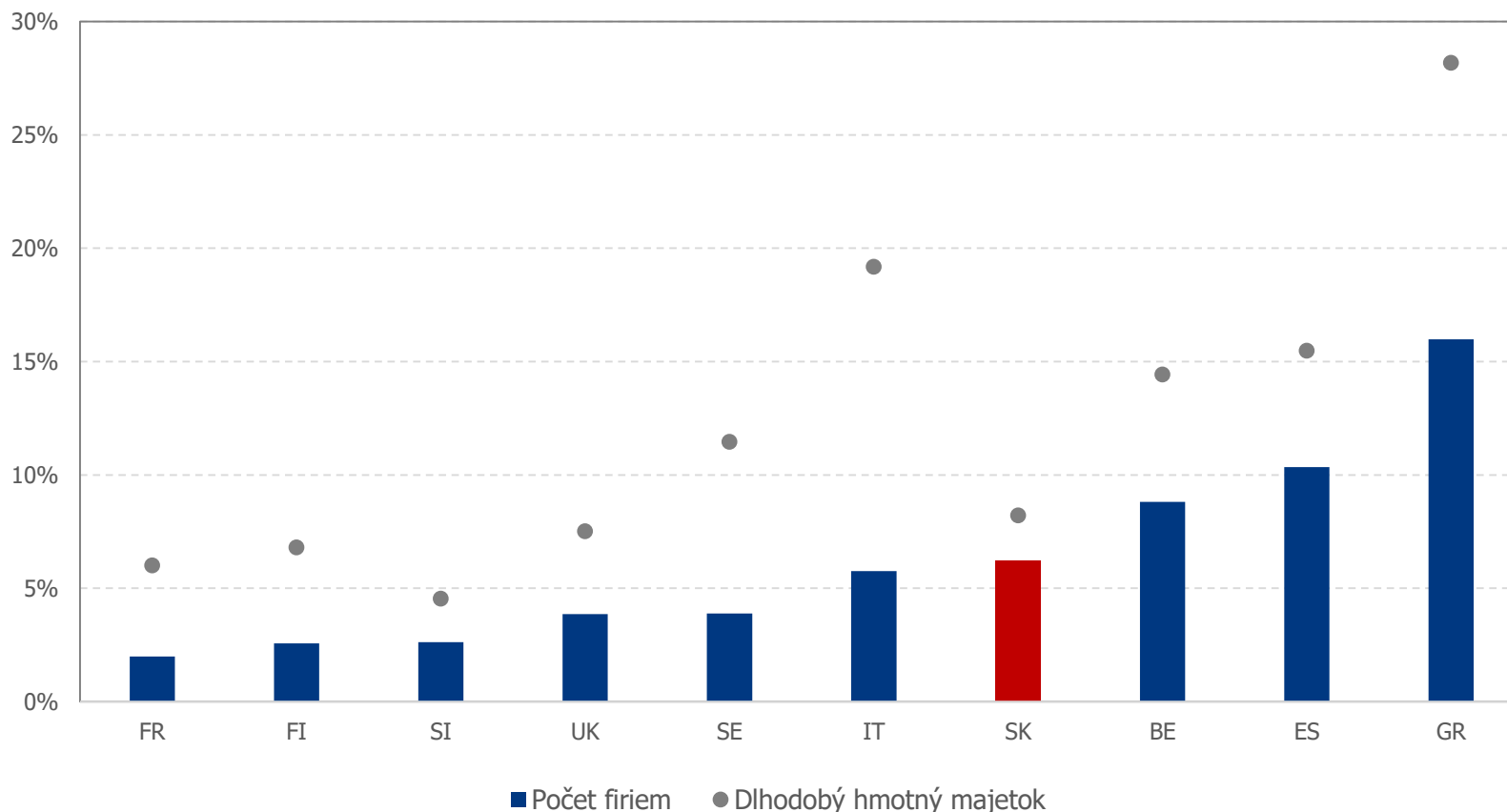
Zdroj: vlastné výpočty na základe údajov RRZ.

Poznámka: nefinančné podniky staršie ako 10 rokov vykazujúce úrokové krytie nižšie ako 1 po dobu troch rokov.

Vplyv zombie firiem na ekonomiku

Napriek relatívne významnému podielu zombie firiem na celkovom počte firiem na Slovensku, vplyv zombie firiem na domácu ekonomiku je relatívne nízky.

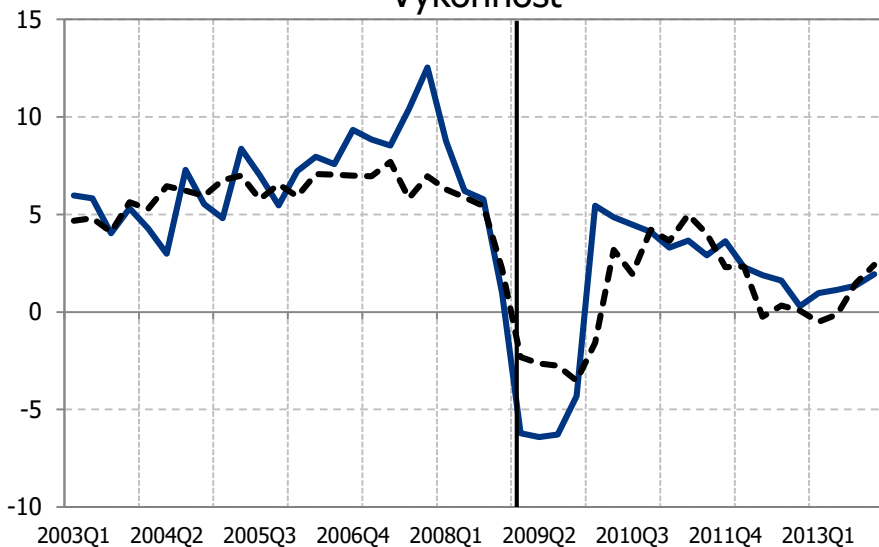
Zdroj: vlastné výpočty na základe údajov RRZ, OECD (2017), OECD (2018).

Poznámka: nefinančné podniky staršie ako 10 rokov vykazujúce úrokové krytie nižšie ako 1 po dobu troch rokov.

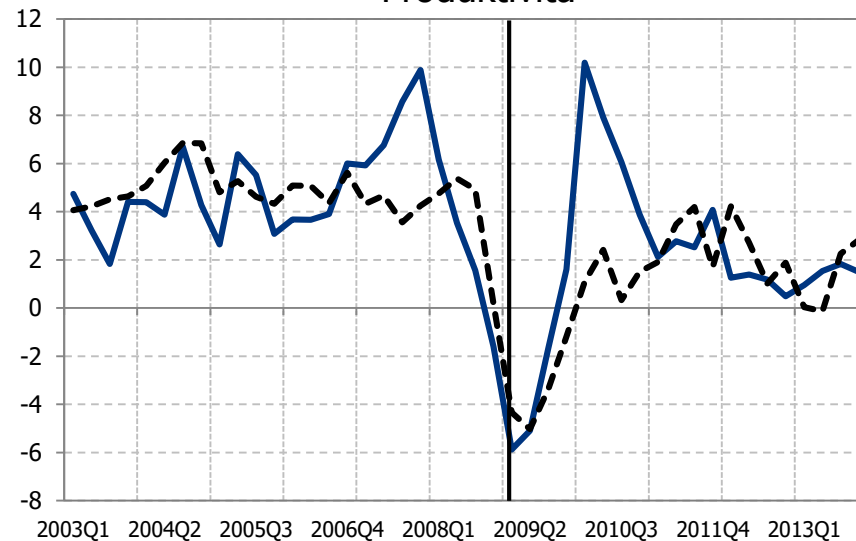
Vplyv eura na fundamentey

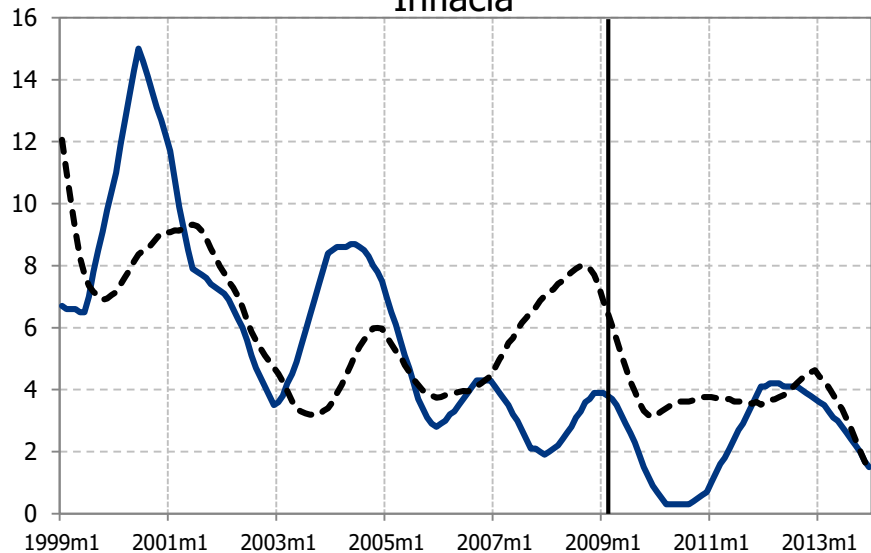
Výkonnosť

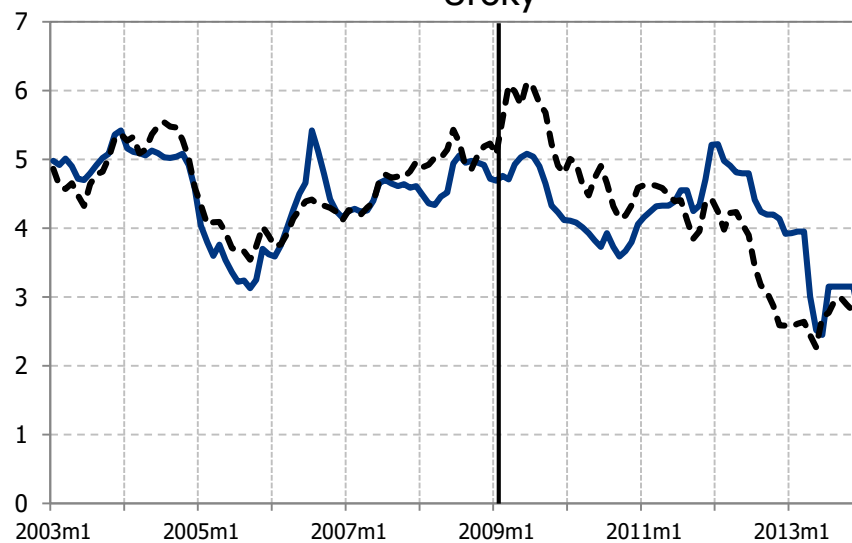
Produktivita

Inflácia

Úroky

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
EUROSYSTEM

Ďakujem za pozornosť